

65-års Jubileum

PRO ordf. Lars Wettergrens 65-årsjubileumstal

Anförande av Lars Wettergren på PRO-Sundbybergs årsmöte 2007-03-01

Tack för äran att få komma hit och uppvakta er vid ert jubileumsmöte. Detta är en stor dag inte bara för Sundbybergs PRO utan för hela Riksorganisationen. Riksorganisationen grundades ju just den första mars för 65 år sedan, mitt under brinnande världskrig 1942. Många andra celebriteter föddes samma år: Jimi Hendrix, Barbra Streisand, Paul Mc Cartney... 1942 är ingen dålig årgång.

1942 var också det år då andra världskriget vände både i Afrika och Asien. Året inleddes med att den så kallade ökenräven Erwin Rommel från Tyskland hade stora framgångar i den Afrikanska öknen. Men senare under hösten stoppades Rommels framgångar vid El Alamein vilket senare har betraktats som vändningen i Nordafrika. I Asien vinner amerikanerna viktiga sjöslag. Hur det sedan gick kommer vi alla ihåg.

Nåväl, här i kommunen känner man sig riktigt ungdomlig. Jag noterade att Sundbyberg fyller 80 år i år. Och är lika vital som någonsin. De värsta ungdomssynderna har väl passerats vid det här laget. Jag läste lite om hur det gick till vid slutet av 1800-talet:

Citat från Sundbybergs webb:

"Sundbyberg blev under sina första år känt för sina många ölkaféer, sina leriga gator, sitt starka brännvin och sina hetsiga kommunalstämmor. I Stockholmspressen kunde man 1898 läsa följande om den lilla köpingen utanför Stockholm: "Sedan mörkret brett ut sig över nejden bör man inte gå ut i Sundbyberg. Och den som ej är försedd med gummistövlar gör klokast om han regniga kvällar far Sundbyberg förbi."

Nu tycker jag det verkar riktigt ordnat här faktiskt. Det blir ju ofta det med åren. Lite mer civiliserat, fast lite mer uppkäftigt också. Vi hade som slogan när vi fyllde 60 år "Mer erfarenhet, mindre tålamod". Det kännetecknar vår organisation även idag.

Blandat med jubileumsaktiviteterna ägnar vi ju oss också åt den landsomfattande budkavle som PRO-arna startat idag, i Malmö, där Riksorganisationen en gång bildades. Budkavlens budskap är tydligt. Vi vill behandlas med respekt. Vi accepterar inte att lågavlönade pensionärer ska betala högre skatt än yrkesverksamma. Vi accepterar inte försämrade ålderspensioner för förtidspensionärer. Och vi accepterar inte den ständiga försämringen av äldreomsorgen som pågår.

Vi i PRO har länge talat om bristerna i äldreomsorgen och det kändes därför på ett sätt bra när Socialstyrelsen i sin rapport förra veckan gav oss rätt på alla punkter. Den visade att resurserna till äldreomsorgen faktisk har minskat med tre procent mellan åren 2000 och 2005 trots ökade behov hos en ökande åldrande befolkning. Det var ett kvitto på att PROs krav på förbättringar av vård och omsorg varit berättigade. I en debatt jag hade med Maria Larsson nyligen erkände hon också de stora brister som finns och att utvecklingen går åt fel håll. Nu vill vi se att det händer något också.

Landets pensionärer måste börja tas på allvar. I PRO jobbar vi seriöst för att föra fram våra intressepolitiska krav på alla politiska nivåer. Därför måste det finnas väl fungerande pensionärsråd i samtliga kommuner och landsting som har hög status och ställning. Rådsledamöterna ska ha rätt till samma utbildning och arvodering som de politiskt valda ledamöterna. Pensionärsråden är en viktig kanal för den äldre befolkningens insyn i och inflytande på den lokala politiken. Partiernas ledningar har ett

särskilt ansvar för att rådets ställning stärks. Det är i själva verket en viktig demokratifråga.

Idag har PRO skickat en skrivelse till regeringen och riksdagspartierna där vi för fram våra viktigaste krav under mandatperioden fram till 2010. Det är ju riksdagen och de politiska partierna som har det yttersta ansvaret för medborgarnas trygghet och levnadsvillkor även i frågor som beslutas i kommuner och landsting.

Jag vill passa på att nämna om någon mot förmodan trodde att vi har ändrat uppfattning efter valet, sedan Sverige fått en ny regering: Så är det självfallet inte. Våra ståndpunkter är i alla delar identiska med de krav vi riktade till partierna före valet. De går tillbaka på beslut från vår senaste kongress.

Skrivelsen ska vara utgångspunkten för vårt intressepolitiska agerande från PRO:s sida och ligga till grund för utspel och andra aktiviteter för att påverka våra makthavare. Några av de krav som förs fram är:

Skatt efter bärkraft och inte efter ålder. Pension är uppskjuten lön och alltså ersättning för arbete. Därför anser vi att det är orimligt och orättvist att en person som arbetat ett helt liv ska betala högre skatt än den som arbetar, vid lika inkomst.

Återställ ålderspensionen för förtidspensionärer. Ålderspensionen för förtidspensionärer sänks. Beslutet innebär att en grupp som redan har en utsatt situation drabbas ännu mer. De regler som gällde före årsskiftet måste återinföras.

Höj bostadstilläggen, BTP för pensionärer med de lägsta inkomsterna. Det är främst ensamstående kvinnor som har BTP. Det är också en viktig jämställdhetsfråga.

De så kallade fixartjänsterna som inrättats i kommunerna - ofta med plusjobbare - ska vara kvar som avgiftsfria tjänst oavsett hur det går med plusjobben. Plusjobben och fixartjänsterna har haft en stor betydelse för att motverka äldres fall i hemmet. Över 1000 personer avlider varje år till följd av fallskador och många fler får allvarliga skador.

Resurser till vård och omsorg måste sättas före stora skattesänkningar. Det behövs mer öronmärkta statsbidrag som går direkt till äldreomsorgen och inte till sänkning av kommunalskatten. De kommande satsningarna 2008 och 2009 måste därför bli öronmärkta. Kvaliteten måste vara jämnt fördelad över hela landet. Det är den inte idag. Längst ner i botten ligger Täby kommun. Stockholm har inte heller någon hedrande plats i äldreomsorgens tio-i-topp-lista.

Man kan också ifrågasätta långsiktigheten regeringens satsningar. Tidigare har en nivåhöjning på 10 miljarder kronor under en tioårsperiod utlovats. Nu har vi inte hört något i den riktningen.

Den andel av våra gemensamma resurser som går till sjukvård måste dessutom ökas från 9 till 10 procent. Ett resurstillskott är en väsentlig förutsättning för att vårdgarantin ska fungera också i framtiden.

Biståndsbedömningen för särskilt boende och hemtjänst är alltför restriktiv vilket har bidragit till en kraftig nedläggning av boenden. Bedömningen måste göras generösare så att nedläggningarna upphör. Behovet av särskilt boende kommer att öka. Dessutom bör en mellanform utvecklas, med boende utan biståndsbedömning men med matsalar och annan service.

Tillgången till välutbildad personal inom äldreomsorgen måste säkras. Regeringens äldreomsorgsåtgärder innehåller ingen satsning på personalens kompetens. Kompetensstegen förlängs inte och utbildningsvikariatet för äldreomsorgspersonal

avvecklas. En äldreomsorgssatsning utan inslag av kompetenshöjande åtgärder för personalen kommer inte att innebära någon kvalitetshöjning. Därför: förläng kompetensstegen och återinför utbildningsvikariatet. Det är nyckeln till förbättrad kvalitet i äldreomsorgen.

Resurserna till äldreforskningen måste öka. Forskning ger god kunskap om äldres situation. Det kan gälla utveckling av nya behandlingsformer och kamp mot geriatriska sjukdomar som minskar mänskligt lidande för enskilda och deras anhöriga.

Nåväl – de pensionärer som väljer att delta i PRO-verksamheten behöver kanske inte bekymra sig så mycket om äldreomsorgen för egen del som brukare, åtminstone inte i första taget. Fast vi har ett självklart ansvar för vård och omsorg som medborgare. Vi PRO-vänner brukar hålla igång varandra med dans, motion, stavgång, kultur och mycket annat. Senast läste jag i vår egen tidning att dans faktiskt kan bidra till att skydda hjärnan mot demens. Så dansa på kära PRO-are. Dansen, som omgivningen ibland fryst lite föraktfullt åt, är ju dessutom den nya flugan har jag förstått, efter tevesuccen Lets Dance, där Lasse Brandeby med flera visar upp sina färdigheter eller ofärdigheter.

Tydligen är allmänheten väldigt dansbiten just nu – välkomna till PRO, säger jag.

Men PRO är ju inte bara dans och kaffe. Vi har riksmästerskap i Golf, Boule och Orientering. Vi driver veteranvetartävlingen Vi i 65-an, som borde sändas på bästa sändningstid. Bara för att nämna något.

PRO är också ett jättelikt folkuniversitet om man får använda uttrycket. Under förra året ordnades nästan 17 000 studiecirklar, med sammanlagt drygt 150 000 deltagare. Mest populära är litteraturcirklar, Läs och res-cirklar, IT-utbildningar i PROsIT, Mobilär, om mobiltelefoni och studier om olika hälso och sjukvårdsfrågor exempelvis Stoppa Stroke.

Uppemot 50 000 pensionärer har deltagit i våra IT-utbildningar under samlingsnamnet i PROsIT. Utbildningarna ger främst grunderna i ordbehandling, Internet och e-postanvändning. Kvaliteten kanske kan bekräftas inte minst av att IT-företaget Microsoft sedan flera år bidragit bland annat till att utbilda våra studiecirkelledare. I år fick vi över en miljon kronor av Microsoft för våra IT-utbildningar och IT-utveckling i organisationen.

En skatt för PRO:s studieverksamhet är naturligtvis också vår egen folkhögskola i Gysinge. Många förtroendevalda har fått sin grundläggande utbildning på Gysinge, andra har fått en stimulerande personlig "kick" efter en intressant kurs.

PRO:s folkhögskola i Gysinge har dessutom rabatter för alla PRO-medlemmar i alla kurser. Förra året blev buggkursen en av de populärare – dansen igen alltså....

Vi arbetar ju med mycket, mycket mer, som de flesta av er som sitter här känner till. Det är trafiksäkerhet, kultur, körer, teater, kommunala pensionärsråd, matlagning, kontaktverksamhet för att nämna något. Det finns faktiskt nästan 700 körer i PRO, med kanske 10 000 personer som övar varje vecka. Det finns ett stort antal uppskattade revy- och musikgrupper som gör en fin insats både för PRO-medlemmarna och för andra.

Men det viktigast med PRO är nog egentligen det som jag hoppas att alla känner även här idag: Gemenskapen. Till PRO är man välkommen vare sig man är nybliven pensionär eller om man är i mycket hög ålder. I PRO kan man knyta nya kontakter, eller hålla de gamla vid liv. PRO är en organisation för de framstormande fyrtiotalisterna, men det är också en organisation för oss som är födda på 1930-talet och för alla som är födda tidigare också. Gemenskapen och solidariteten, det är det som hållit vår organisation levande under alla de framgångsrika 65 åren. Det är också detta som banar vägen för vår ljusnande framtid.

Slutligen vill jag ännu en gång gratulera PRO-föreningen här i Sundbyberg på er 65-årsdag och önska er god fortsättning i ert viktiga arbete.

Tack för ordet!